45 jaar. — Nº 34. Dinsdag 22 Maart 1898.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

[...]oomijft in te **Tongeren** bij M. [...]uitgever en eigenaar van dit blad.
[...] *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donder[...] en [...]erdags.
Alle be[...]endingen van brieven, geld of aankon[...]digingen moeten *franco* gedaan worden aan den [...]ugever, **groote Markt nº 37-39.** [...]te Tongeren.

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **8** »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voora of binnen het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 22 MAART 1898.

—o—

Gewapende vrede.

De *gewapende vrede*, waarachter de soldatenliefhebbers zich verschuilen om bestendig meer manschappen en wapens te vragen, begint er maar aardig uit te zien.

Amerika en Spanje staan overeen gelijk twee vechthanen : een oorlog is onvermijdelijk.

In China staan de zaken even slecht tusschen de Europeesche Mogendheden ; zij wapenen zich daarom dapper. Rusland alleen gaat 450 millioen besteden aan nieuwe oorlogschepen, terwijl Engeland aan zijne scheepsbouwers verboden heeft, aan andere Mogendheden schepen te leveren, daar het die zelf zou kunnen noodig hebben.

Gij ziet dus dat de *gewapende vrede* heel kittelachtig wordt.

Nu, het zou ook onredelijk zijn al dit wapenvertoon te houden, zonder er eenig nut te kunnen uit trekken.

De volkeren mogen er zich dus aan verwachten, *waar eens* naar de slachtbank geleid te worden.

En zij laten zich dit alles welgevallen, gelijk weerlooze schapen !

Kieskronijk.

Te Thuin hebben de onderhandelingen tusschen liberalen en socialisten tot geen uitslag geleid.

De drie partijen zullen met volledige lijsten opkomen.

M. George Warocqué zou vervangen worden door zijn broer Raoul, op de liberale lijsten.

De socialistische lijst zou bestaan uit de *citoyens* Berloz, Grimard en Lekeu.

—

Er wordt beweert dat het Vaticaan het beroep van pastoor Daens verworpen heeft en de altredende volksvertegenwoordiger dus geen candidaat meer zal zijn.

—

Er zullen te **Solgnies** (Zoningen) drie volledige lijsten zijn : katholieken, liberalen en socialisten, deze laatste met de drie altredende leden als candidaten.

—

Te Verviers hadden vergaderingen plaats der liberalen en socialisten. De liberalen besloten aan de socialisten een verbond voor te stellen, maar op hetzelfde oogenblik stemden de socialisten van alléén te strijden. De liberalen staan nu met roode kaken en geen wonder !

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

EYGEN-BILSEN. — Meers Lambert, die albier over een drie-tal weken door zekeren Jan Vandooren geschoten werd, is nog verre van hersteld.

Jan Vandoren, welke zijn huis tegen de gewelddaden van den gekwetsten moest beschermen, is door het parket van Tongeren terug in vrijheid gesteld.

De Vrederechter van Bilsen had Meers de herberg van Vandooren verboden. Hij keerde er nochtans terug, zocht twist en sloeg al wat breekbaar was in stukken. De woestaard werd aan de deur gezet. Toen wilde hij de ruiten der vensters uitwerpen en het was dan dat Jan Vandooren gewapenderhand zijne woning beschermde. Meers heeft reeds een tiental veroordeelingen ondergaan.

MUNSTERBILSEN. — De gemeenteraad albier heeft in zitting van donderdag laatsleden eenen nieuwen gemeente sekretaris gekozen in vervanging van den heer Maurissen zaliger nagedachtenis.

M. Thomas Lathouwers, landmeter te Eygen-Bilsen werd met 7 stemmen tegen 1 gegeven aan M. Heenen, voorloopig tot gemeente-sekretaris dezer gemeente gekozen.

De installatie heeft verleden vrijdag plaats gehad.

BILSEN. — Vrijdag morgend, is hier een smartelijk ongeluk gebeurd aan den afbraak van een huis der wed° Daenen op de Genotstraat. Een stuk muur is onverwachts omgestort, 2 werklieden onder zijne puinen begravende.

Beide werden in erbarmelijken toestand er onder uit gehaald. De werkman Mercken van Lethen, werd met gebroken been naar het hospitaal vervoerd. Zijn toestand boezemt groote onrust in, daar men vreest voor inwendige kwetsuren. De andere werkman, die door een nederstortende balk getroffen werd, meende nog kracht genoeg te hebben om huiswaarts (hij woont in Spurk) te kunnen keeren. Doch onderweg begaven hem de krachten en hij moest in een huis binnengeleid worden, waar hij thans bedlegerig is.

— Te Bilsen heeft een smartelijk ongeluk plaats gehad.

Een meisje van 6 jaren zat voor de kachel en hield een kindje dat nog ingewindeld was, op den schoot.

Terwijl de moeder achter aan haar werk was, heeft het meisje de kachel willen oprakelen, waardoor een brandende kool op haar is gevallen en hare kleederen, in een omzien in vuur stonden. Alhoewel de vader dadelijk de kleederen van het lijf zijner dochter rukte, had zij reeds zulke erge brandwonden bekomen, dat zij er 's anderendaags in de ijselijkste pijnen bezweken is.

Het klein wichtje bleef ongedeerd. Ook de vader werd deerlijk verbrand.

VROENHOVEN. — De handel in aardappelen is zeer levendig. De Magnum-bonums worden te Tongeren geleverd aan 8 frank 25 centiemen.

ACHEL. — In de Kempen vindt men omtrent geene gemeente meer of zij heeft hare onderlinge veeverzekering en samenwerkende melkerij.

De gemeente Achel zal ook niet achter blijven.

Dank aan de moedige medewerking van eenige mannen, dank vooral aan de tusschenkomst van den Eerw. Herder der parochie, en de gemeente Achel zal binnen kort, benevens hare onderlinge veeverzekering ook hare samenwerkende melkerij hebben.

MAESEYCK. — Donderdag is hier het nieuw stoommachien aangekomen voor den tram van Maeseyck-Lanaeken.

Hetzelve is te Luik in de werkhuizen van M. Voituron gemaakt en weegt 21 duizend kilos.

— Men is bezig met inlichtingen te nemen over den aanleg van de gaz te Maeseyck ; over eenigen tijd zijn er heeren der stad naar Roermond geweest om er de bewerking van waar te nemen, zoodat men de hoop mag koesteren binnen kort het gaz in onze stad te zien branden.

Uit Congo komt een droevig nieuws toe.

De heer Gustaaf Hermans van Mechelen-aan-Maas, kapitein der artillerie, die verleden jaar voor den tweeden maal naar Congo vertrok als kapitein-bevelhebber, is op zijne terugreis te Leopoldville overleden.

De knappe kapitein was van een zeer sterke lichaamsbouw en telde slechts 35 jaren.

Hij heeft zijn leven geofferd als martelaar der zwarte beschaving.

De smart zijner achtbare familie is niet te beschrijven.

LANAEKEN. — Men werkt nog altijd ijverig voort aan de boringen uitgevoerd om te onderzoeken of de ondergrond in de Maasvallei kolen bevat. Men is nu tot op ongeveer 275 meters diepte, maar van den uitslag wordt niet gesproken. — Het is in alle geval zeker dat men hier in den omtrek nog andere boringen zal doen.

NEEROETEREN. — Het oprichten van landbouwstokerijen is aan het orde van den dag. Albier zal er ook eene opgericht worden.

Hollandsch Limburg.

EYSDEN. — Woensdag avond heeft men ter plaats gezegd Oost, nabij de grens van Gronsveld, het lijk van een 20-jarig meisje, dat onkennelijk was en verscheidene maanden in het water scheen verbleven te hebben, uit de Maas opgevischt. Men vond op het lijk een kwijtschrift op den naam van eene dame van Luik. Door den politiekommissaris van Visé werd aan dit adres getelefoneerd.

De dame spoedde zich naar Eysden en herkende het lijk voor dit van hare jongste zuster, die sinds het midden van November verdwenen was.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 24 MAART.

BINNENLAND.

POGING TOT ZELFMOORD IN HET GEVANG. — Het meisje Despairoux, tot zes jaar gevang veroordeeld voor moord op den heer Thiernesse, heeft in den nacht van donderdag tot vrijdag gepoogd zich te verwurgen. Een waker zag het nog in tijds en kon haar nog in bedwang houden tot andere wakers toesnelden. De veroordeelde is dan luidruchtig beginnen te weenen.

— Een schuldeischer heeft eenen hussier naar de gevangenis gezonden om beslag te leggen op de juweelen van de veroordeelde Eugenie Despairoux, welke in de griffie zijn gedeponeerd. Deze juweelen hebben eene weerde van bijna 100,000 fr. Zij is in verbreking gegaan tegen het vonnis van het assisenhof.

— Men meldt uit Bastenaken.

Een kind van den provincialen ingenieur Kupp, dat ziek was, is het slachtoffer geworden van een ongeluk, zooals er tegenwoordig maar al te veel plaats hebben. Met zijne nachtkleeren kwam het te dicht bij het vuur. Deze vatten vlam en het kind vluchtte in zijnen schrik in het bed der moeder. Deze snelde toe om de vlam uit te dooven en zou, zonder de spoedige tusschenkomst van den man, het slachtoffer van haren moederlijken moed geworden zijn. Wat het kind betreft, dit is aan zijne wonden bezweken.

— BESCHERMING DER DIEREN. — Men houdt zich thans onledig in de bureelen van het ministerie van Rechtswezen met het opmaken van een wetsontwerp, dat beter dan de huidige wet, de dieren zou beschermen tegen alle mishandelingen.

Het wetsontwerp zal namelijk de dierenspelen of gevechten volstrekt verbieden.

— In een gevecht, dat te St-Lievens-Houthem plaats had, werd een genaamde Dhondt zoo zeer met messteken gewond, dat hij den volgenden dag overleden is. Drie personen, die verdacht werden hem te hebben aangerand, zijn in hechtenis en te Oudenaarde opgesloten.

— HET DUITSCH OORLOGSCHIP — Sedert de aankomst van het duitsch oorlogschip *Stein*, te Antwerpen komen er op het wandelterras en aan de kaden, talrijke personen uit alle standen het schip bezien.

De *Stein* heeft drie masten en een overvloedig getuig van koorden, iets wat het een indrukwekkend voorkomen geeft.

Aan elken mast prijkt op een bordje een wit kruis met zwarte randen waarin te lezen staat : *Gott mit uns*. 1870. (God met ons.)

De *Stein* heeft 455 masch pp n aan boord, waaronder 55 aspirant-officieren.

Het voert, derhalve zijne 14 stukken geschut, ook nog veldstukken en torpedowerpers. De machienen hebben 2500 paardenkracht. Het is 252 voet lang en heeft 10 voet diepgang.

— GEHEIMZINNIGE ZAAK TE LICHTERVELDE. — De buitenbevolking van het canton Thorhout is in opschudding, door de geheimzinnige dood van zekeren Karel Mortagne, van Lichtervelde.

Deze man had zondag met eenige werklieden avond doorgebracht.

Daar men hem maandag morgend, niet zooals gewoonte, zijne kamer zag verlaten, gingen zijne huisgenooten zien en vonden hem geheel gekleed te bed, zieltogend, bedekt met bloed en slijk, en hebbende eene wond midden in het voorhoofd, denkelijk toegebracht bij middel van een kneuzend werktuig.

Een geneesheer en een priester verzorgden hem en in den morgend gaf hij zonder gesproken te hebben den geest.

Een ondertoek werd ingesteld, de personen, met welke hij den zondag avond had doorgebracht, waren, om werk te gaan zoeken, de fransche grens overgetrokken. Een geneesheer heeft de lijkschouwing gedaan.

Het slachtoffer werd over een veertigtal jaren veroordeeld voor doodslag, tot 5 jaren gevangenis. Hij had in een gevecht eenen tegenstrever eene wonde toegebracht, juist gelijk aan die, welke nu zijnen dood veroorzaakte.

— VERLICHTING DER STATIES. — Het bestuur van spoorwegen heeft maatregelen genomen, om voortaan een goede verlichting te bezorgen in al de kleine staties en standplaatsen op den buiten.

— WERKMANSWONINGEN. — De gemeenteraad van Schaarbeek heeft een eerste crediet gestemd van 200,000 fr., voor het bouwen van werkmanswoningen. Er is voorbehoud gemaakt voor het onderzoek der plans, door eene bijzondere commissie.

— ONDERWIJZERS — De onderwijzers der lagere gemeente- en aangenomene scholen, zullen voortaan door de gemeenten betaald worden per maand voor welke de jaarwedde verschuldigd is. De heeren gouverneurs zullen zich verzekeren van de stipte uitvoering dezer bepaling, bij gebrek aan welke er, van ambswege, tot de betaling zal overgegaan worden.

— REVOLUTIE. — De *Chronique* bedreigt het land met eenen opstand der Walen, indien het wetsvoorstel De Vriend-Coremans door de wetgeving aangenomen en door den Koning bekrachtigd wordt.

Wij hebben het recht voor die zotte bedreiging de schouders op te halen, doch zij geeft ons de maat van de vaderlandsliefde dier Brusselsch-Fransche gazetkrabbers, die gedurig de Vlamingen van gebrek aan liefde voor het vaderland beschuldigen.

— GRAND-CENTRAL. — Een telegram, woensdag namiddag in het ministerie van spoorwegen ontvangen, meld dat de Hollandsche Tweede Kamer met eenparigheid de overeenkomst betreffende de overneming van den Grand-Centralspoorweg heeft aangenomen.

— GOED NIEUWS VOOR DE BUITENLIEDEN. — In den loop der voorlaatste Kamerzitting is een amendement neergelegd aan de begrooting van den Landbouw. De heer Justin Van Cleemputte legde neer een voorstel dat luid als volgt : de som van 1,120.000 frank uitgegeven om als vergoeding verdeeld te worden voor verliezen en verzekeringen van vee wordt verhoogd, en gebracht op 1,370,000 frank.

Dat amendement doet geen afbreuk aan het krediet dat reeds gestemd en ook merkelijk verhoogd is geworden, insgelijks op voorstel van den heer Van Cleemputte, voor wat aangaat de syndikaten van den veekweek.

— De ouders van soldaten, die ziek zijn en in de hospitalen verzorgd worden, zullen voortaan, mits vervulling van zekere formaliteiten, vrij vervoer op de spoorwegen hebben.

⁂ *'t Komt van den pekelharing.* — *Boer* : Maar schipper hoe komt het dat het water in de zee zout is en hier in Eijkevliet niet.

Schipper : Wel dat komt omdat er in de zee zooveel pekelharing zwemt.

⁂ *Dame.* Goed, ik neem u als kamermeisje. Wat heb ge daar voor een boek ?

Dienstmeisje. Dat is mijn dagboek, mevrouw, daar schrijf ik alles in wat er gebeurt, in de familie waar ik in betrekking ben...

⁂ Een rijke heer liet een nieuwen straatweg door het dorp leggen. Een schoone en kostbare weg, zei iemand, die algemeen voor geen van de beste bekend stond, maar het is toch geen weg naar den hemel.

— Gij hebt gelijk, sprak de andere, want als dat het geval was, zou het mij verwonderen u hier op aan te treffen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Van honger gestorven en acht honderd duizend frank rijk. — Maandag morgend heeft men in de rue Lebat te Parijs eenen man dood in zijn bed gevonden, die van almozen leefde en welke iedereen dacht zeer arm te zijn. De man was van honger gestorven.

De politie heeft ten zijnent een kistje gevonden, waarin zich voor 800,000 frank verschreiden titels bevonden.

— ZOLA ALS SCHELDWOORD. — In een klein dorp van Frankrijk, heeft dezer dagen een burger, die met een ander ruzie had, dezen onder andere toegeroepen : « gij Zola ». De tweede zag hierin eene grove beleediging en heeft nu de eerste aangeklaagd. De rechter zal derhalve te beoordeelen hebben of « Zola » een scheldnaam is.

— EEN FAMILIEDRAMA. — Een jongeling van 16 jaar, Jules Rudolf genaamd, heeft eergisteren avond zijnen vader, met wien hij in de *rue d'An gouléme* te Parijs woonde, vermoord.

In dat huishouden heerschte er veel twist. De zoon wilde niet werken en diende zijne ouders tot last, iets wat hem door zijnen vader dikwijls verweten werd. De knaap stond overigens als een slechte kerel bekend. Zelfs bracht hij eenigen tijd door in een verbeteringshuis.

De moeder trok evenwel partij voor haren zoon en klaagde over de brutaliteit haars mans.

Eenige dagen geleden verliet zij, na een hevigen twist, de woning haars mans. Eergisteren avond nu kregen vader en zoon twist over den terugkeer der moeder. De zoon wilde dat zij zou terugkeeren, maar de vader verzette er zich tegen.

Toen de vader drei de zijne vrouw dood te slaan *indien* zij terugkeerde, trok de zoon *een* revolver uit den zak en zegde :

« Gij zult in alle geval mijne moeder dezen avond niet dooden, want ik zal het u beletten. » En bij loste twee revolverschoten op zijnen vader.

Rudolph, vader, is gisteren morgend in het gasthuis overleden. De zoon is in den omtrek der Hallen aangehouden.

Amerika.

GELE KOORST. — De gele koorst is tamelijk hevig uitgebroken te Rio de Janeiro. Gemiddeld sterven er 12 menschen per dag van.

— BRAND TE CHICAGO. — In een magazijn van scheikundig produkten te Chicago is er brand ontstaan. Vier personen zijn gedood en 15 gekwetst. Men vreest dat 15 andere omgekomen zijn.

Engeland.

ROOKEN. — Tegenwoordig rooken in Engeland alle damen van het westelijk Londen maar ook de winkeljuffrouwen en fabriekwerksters van het Oost-einde, zegt de brief-visseur van een blad.

— DE ZELFWERKENDE WIEG. — De jonge moeders en minnen in Engeland zijn in de wolken met eene nieuwe uitvinding. Eene electrieke- of petroolmotor doet de wieg schommelen en het kindje inslapen ; de moeder of de min moeten in den nacht niet meer opstaan.

De geneesheeren zijn van meening dat de kinderen niet moeten gewiegd worden, maar het oud gebruik blijft voortdurend in stand.

— EEN VERSTEENDE BOOM. — Werklieden, bezig aan het hermaken eener rioot te Stockport, in Cheshire, hebben onder den grond eene prachtige versteende eik ontdekt, nog versierd met al zijne takken. Hij weegt meer dan 40.000 kilos.

Professor Boyot Dawkins, van Owens College, een man van gezag in de zaak, denkt dat de boom 98 eeuwen moet oud zijn.

De gemeenteraad heeft de noodige credieten gestemd om den reuzenboom te doen ophalen, welke zal bewaard worden in een bijzonder museum, als een wonder van bewaring en eene eenigste merkwaardigheid van heel de wereld.

Congo.

MISSIES. — De plantazien der paters jezuieten, te Kissantu, besloegen verleden jaar eene oppervlakte van 35 hectaren, waarvan 11 door rijst worden ingenomen. De missionnarissen zullen er eene steenen kerk oprichten.

De paters jezuieten, te Dombo gevestigd, gaan hunne missie ten zuiden uitbreiden en de Inkissi opvaren tot Tumba Mani. Vandaar oostwaarts den karavanenweg volgende, zullen zij Popokabaka bereiken om dan de Kwango af te zakken.

Sedert november hebben zij eenen post opgericht op twee dagmarschen van Tumba Mani.

Bij decreet van 31 januari 1898 wordt de burgerlijke verpersoonlijking verleend aan de missie der paters Trappisten, wier zetel gevestigd is te Bamania.